

Datum: 10 november 2017
Onderwerp: reactie internetconsultatie Besluit digitale toegankelijkheid overheid

Geachte heer, mevrouw,

De Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN) en de Branchevereniging Archiefinstellingen in Nederland (BRAIN) geven hierbij hun zienswijze op het conceptvoorstel voor het *Besluit houdende regels betreffende de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties*.

Onze achterban zet zich op basis van de Archiefwet 1995 in voor het langdurig behoud van (overheids)informatie en een ruime beschikbaarstelling daarvan. Archiefinstellingen en archivarissen treden hierbij op als partner, adviseur en toezichthouder van overheidsorganen en als hoeder van het 'geheugen van Nederland'.

KVAN en BRAIN zijn blij dat het Besluit in artikel 2, lid 2 onder f, een uitzondering maakt voor reproducties van stukken uit erfgoedcollecties die niet volledig toegankelijk kunnen worden gemaakt om redenen van bewaring, authenticiteit of het ontbreken van geautomatiseerde en kostenefficiënte oplossingen om toegankelijkheid te bewerkstelligen. Daarmee wordt voorkomen dat de archiefinstellingen die onder de Archiefwet 1995 vallen voor onmogelijke en onbetaalbare opgaven worden gesteld bij het online toegankelijk maken van gedigitaliseerde archiefbescheiden.

De formulering van de uitzondering in artikel 2, lid 2 onder h roept bij ons vragen op die de Nota van toelichting niet geheel wegneemt. Uit telefonisch contact met BZK/DIO werd ons duidelijk dat artikel 2, lid 2 onder h bezien moet worden tegen de achtergrond van de *Toegankelijkheidsrichtlijn (2016/2102)*. Deze richtlijn geeft in artikel 1, lid 4 onder h een uitgebreidere en daardoor duidelijker formulering van de uitzondering. Wij pleiten ervoor deze formulering, net als het geval is in andere uitzonderingsbepalingen in lid 2 van het Besluit, integraal in het Besluit op te nemen.

Bovendien stellen wij voor de formulering op één wezenlijk punt aan te passen om deze meer in lijn te brengen met de Archiefwet 1995. Waar artikel 2, lid 2 onder h nu spreekt over "content van websites en mobiele applicaties die als archieven kunnen worden aangemerkt", pleiten wij ervoor te spreken over "content van websites en applicaties die gelden als archiefbescheiden in de zin van de Archiefwet 1995".

Ten slotte merken we op dat uit ons telefoongesprek met BZK/DIO bleek dat de opstellers van Besluit en Regeling veronderstellen dat archiveren een handeling is die pas wordt uitgevoerd bij de afsluiting van een administratief proces. Tegen die opvatting hebben wij grote bezwaren. Archiefbescheiden ontstaan zodra er in het kader van een werkproces informatie wordt ontvangen en/of gegenereerd. Onder archiveren moet dan ook worden verstaan het tijdens de uitvoering van een proces, project of andere activiteit in bruikbare, vindbare en betrouwbare vorm vastleggen van informatie met bijbehorende context, op een manier die het gebruik, beheer en voortbestaan daarvan aantoonbaar verzekert gedurende de bewaartermijn die in een selectielijst aan de informatie is toegekend. Dit betekent dat archiveren vanaf de start van een werkproces een essentieel

onderdeel daarvan is, dat ten dienste staat van de doelmatigheid, rechtmatigheid en accountability van het overheidshandelen. Het is belangrijk dat deze opvatting, bekend onder de term 'records continuüm', in wetgeving wordt gerespecteerd en gesanctioneerd.

De leden van BRAIN en KVAN vertegenwoordigen samen een schat aan deskundigheid en praktijkervaring op het gebied van duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie en de eisen die dat stelt aan de inrichting van de overheidsinformatiehuishouding. Omwille van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wetgeving op het gebied van overheidsinformatie willen wij u desgewenst op basis van onze kennis en ervaring dan ook graag van advies voorzien en zijn wij uiteraard bereid onze reactie nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Hannie Kool-Blokland
Voorzitter Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland

Chantal Keijsper
Voorzitter Branchevereniging Archiefinstellingen in Nederland